

sentant i både gruppessøgsmål med tilmelding og gruppesøgsmål efter frameldingsmodellen (opt out).

Retsplejerådet finder det samtidig mest hensigtsmæssigt, at lovgivningsmagten tager stilling til, hvilke offentlige myndigheder der skal kunne udpeges som grupperepræsentant. Rådet har i den forbindelse navnlig lagt vægt på, at det beror på en samlet afvejning af en række politiske, økonomiske og administrative forhold, om en given offentlig myndighed bør have mulighed for at optræde som grupperepræsentant.

Retsplejerådet forudsætter således, at der i forbindelse med gennemførelse af lovgivning på grundlag af rådets forslag om gruppessøgsmål tages stilling til, hvilke offentlige myndigheder der skal kunne udpeges som grupperepræsentant, og at der i givet fald indsættes regler herom i lovgrundlaget for de pågældende myndigheder. Herefter vil der naturligvis løbende i lyset af de indhøstede erfaringer kunne ske ændringer – udvidelser og/eller indskrænkninger – i kredsen af myndigheder, som kan udpeges som grupperepræsentant.

Retsplejerådet har på den baggrund i sit lovudkast alene medtaget forslag om, at Forbrugerombudsmanden skal kunne udpeges som grupperepræsentant. Forslaget herom skal ses i lyset af de opgaver, Forbrugerombudsmanden i forvejen varetager.

Det er Retsplejerådets opfattelse, at betænkelighederne ved at tillade opt out-gruppessøgsmål mindskes betragteligt, hvis grupperepræsentanten er en offentlig myndighed, og det må desuden antages, at et opt out-gruppessøgsmål under alle omstændigheder i mange tilfælde alene ville blive anlagt, hvis en offentlig myndighed påtager sig hvervet som grupperepræsentant.

Retsplejerådet peger endvidere på, at udfaldet af overvejelserne nedenfor i pkt. 3.5.3 om den sagsøgte eventuelle medvirken til underretning af gruppemedlemmerne i væsentlig grad påvirkes af, om grupperepræsentanten er underlagt tavshedspligt eller ej. Optræder en offentlig myndighed som grupperepræsentant, vil myndighedens medarbejdere således have tavshedspligt med hensyn til en oplysning, som det er nødvendigt at hemmeligholde for at varetage væsentlige hensyn til private interesser.

I forbindelse med Retsplejerådets drøftelser med repræsentanter for Forbrugerrådet, Forbrugerombudsmanden, Dansk Industri og HTS Interesseorganisationen, er det dels blevet tilkendegivet fra forbrugerepræsentanterne, at det vil kunne være ødelæggende for muligheden for at etablere gruppessøgsmål, hvis grupperepræsentanten ikke under en eller anden form får adgang til sagsøgte kundekartotek, dels fra erhvervsrepræsentanterne, at en model, hvor kun offent-

lige myndigheder kan gøre sig bekendt med denne type oplysninger, vil være mindst indgribende.

Det er Retsplejerådets opfattelse, at betydningen af grupperepræsentantens mulighed for at få oplysninger om gruppemedlemmernes identitet øges, jo mindre krav søgsmålet omhandler. Problemstillingen vil derfor formentlig oftest optræde i opt out-gruppessøgsmål, idet gruppemedlemmernes motivation for at reagere på en offentlig bekendtgørelse om gruppessøgsmålet må antages at øges med kravets værdi.

Som anført i pkt. 3.5.3 nedenfor finder Retsplejerådet ikke grundlag for at foreslå særlige regler om sagsøgte pligt til at medvirke til underretning af gruppemedlemmerne om sagen.

På den baggrund foreslår Retsplejerådet, at kun offentlige myndigheder skal kunne udpeges som grupperepræsentant i opt out-gruppessøgsmål.

3.4.5. Det er grupperepræsentanten, der er part i sagen på vegne af gruppemedlemmerne (dvs. de personer, på hvis vegne der fremsættes krav), og det er i den forbindelse uden betydning, om grupperepræsentanten selv har krav, der er omfattet af sagen. Grupperepræsentanten kan nedlægge påstande, fremsætte anbringender og anmode om bevisførelse og kan i det hele taget foretage alle processuelle skridt i forbindelse med sagen. Grupperepræsentanten har således stor indflydelse på, hvordan sagen føres, og dermed indirekte på resultatet.

Retsplejerådet foreslår på denne baggrund en generel regel om, at grupperepræsentanten skal være i stand til at varetage gruppemedlemmernes interesser under sagen. Heri ligger navnlig, at grupperepræsentanten har en sådan økonomisk eller ideel interesse i sagen, at grupperepræsentanten kan forventes at have den fornødne motivation til at fremme gruppemedlemmernes interesser under sagen. Endvidere må det kræves, at grupperepræsentanten råder over tilstrækkelige økonomiske midler, herunder eventuelt i kraft af retshjælpsforsikringsdækning eller fri proces, til at gennemføre retssagen på betryggende måde. Det er også en forudsætning, at der ikke består et modsætningsforhold mellem grupperepræsentanten og gruppemedlemmerne eller en ikke ubetydelig del af disse.

Derimod er det ikke noget krav, at grupperepræsentanten er i stand til på egen hånd at føre retssagen, hvis grupperepræsentanten kan og vil antage en professionel rettergangsfuldmægtig (en advokat) til at føre sagen.

Retsplejerådet har overvejet, om det bør være et lovkrav, at grupperepræsentanten lader sagen udføre af en advokat, men stiller ikke forslag herom. Hvis det ikke er muligt at behandle sagen på forsvarlig måde,